

Roční periodická (průběžná) zpráva projektu – 2020

Projekt: Kutilství a jeho význam pro českou národní a kulturní identitu: současný stav, socio-kulturní a historicko-politické souvislosti, typologie a využití potenciálu pro místní rozvoj

Příjemce: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Kód: DG18P02OVV022

Č. smlouvy: 22/2018/OVV

Řešitel projektu: Petr Gibas, Ph.D.

Zprávu zpracoval:

Za Příjemce (SOÚ AV ČR): Petr Gibas, Ph.D.

Podpis statutárního zástupce:

.....
RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.

ředitel SOÚ AV ČR

Podpis řešitele projektu:

.....
Petr Gibas, Ph.D.

V Praze dne 9. listopadu 2020

Roční periodická (průběžná) zpráva projektu – 2020

Projekt: Kutilství a jeho význam pro českou národní a kulturní identitu: současný stav, socio-kulturní a historicko-politické souvislosti, typologie a využití potenciálu pro místní rozvoj

Příjemce: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Kód: DG18P02OVV022

Č. smlouvy: 22/2018/OVV

Řešitel projektu: Petr Gibas, Ph.D.

1. Průběh řešení ve sledovaném období, zhodnocení plnění cílů a harmonogramu řešení

V roce 2020 probíhala 2. a 3. etapa projektu. V rámci 2. etapy byl dokončen terénní výzkum zaměřený na kutilství v ekonomicky silném regionu Prahy. V průběhu výzkumu byly pořizovány výzkumné rozhovory s jednotlivými aktéry, pozorování a fotodokumentace z průběhu kutilských aktivit a výstupů kutilské činnosti. V roce 2020 se výzkum zaměřil zejména na kutilství v nově vznikajících svépomocných DIY dílnách a dalších prostorech svépomocné tvorby (makerspaces, hackerspaces), typických právě pro Prahu. Data z výzkumu i analytických prací získaných v rámci 2. etapy byla použita jako vstup pro aktivity v rámci etapy č. 3., konkrétně zejména v rámci přípravy výstavy a při přípravě odborných výstupů ve formě článků typu J. Na konkrétních dílčích datech byla zpracována specializovaná mapa a odevzdaná k posouzení poskytovateli. Po obdržení připomínek poskytovatele k odevzdané verzi specializované mapy dochází v současnosti k jejich zapracování. Upravená verze mapy bude dopracována a odevzdána v průběhu listopadu. I přes nepříznivé okolnosti (spojené s pandemií Covid-19) byl v září uspořádán odborný workshop, nicméně s českou účastí.

Etapa č. 3 se zaměřila na vytvoření zbývajících výstupů v souladu s harmonogramem projektu a na základě dat pořízených v rámci etapy č. 2. Zejména šlo o přípravu výstavy Kutilství: Od „udělej si sám“ k DIY, která byla otevřena 24. 9. 2020 v Národopisném muzeu Národního Muzea. K výstavě je připravován i kritický katalog, který bude vydán do konce roku. Na základě empirických dat byly připraveny dílčí studie – opublikované formou odborných článků. Byla také uspořádána mezinárodní konference s názvem DIY as material culture / material culture of DIY, která proběhla online 26. 10. 2020.

Služební cesty v roce 2020 byly z důvodu pandemie a s ní spojenými omezeními (včetně přesunů a rušení odborných konferencí či jejich převedení do online prostředí) zaměřeny zejména na tuzemské cesty spojené s výzkumem a přípravou výstupů projektu.

2. Přehled plánovaných cílů

Všechny výstupy budou dokončeny v roce 2020, kdy projekt končí.

3. Uplatněné výsledky

Viz Příloha č. 1 roční periodické (průběžné) zprávy – seznam dosažených výsledků projektu

4. Přehled změn v popisovaném období

V roce 2020 došlo v projektu ke změně na pozici projektové specialistky. K 29. 2. 2020 odešla Ing. Jitka Kuželová (ukončení pracovního poměru) a na její místo nastoupila k 1. 5. 2020 Ing. Martina Valášková (viz schválená žádost o změnu / dodatek č. 7). Touto výměnou nedošlo k žádné změně v položkách rozpočtu ani ve způsobu řešení projektu.

Na pozici výzkumnice – specialistka na analýzu dat ukončila na projektu k 31. 10. 2020 činnost Bc. Eliška Jaklová z důvodu ukončení pracovního poměru. Tato pozice již nebyla obsazena a tato změna nijak neovlivnila způsob řešení projektu. Nedočerpané finanční prostředky v položce A1 budou vráceny.

5. Návrh na upřesnění řešení projektu pro další etapu řešení

Projekt v roce 2020 končí – do konce roku probíhá etapa č. 3.

6. Čerpání uznaných nákladů a účelové podpory

Čerpání účelové podpory v položce A1 a A2 proběhlo v souladu s plánem v položkách mzdy a platy (A1), ostatní osobní náklady (A2) a FKSP (A6). Změny v řešitelském týmu viz bod 4) této průběžné zprávy. Z důvodu ukončení pracovního poměru Bc. Elišky Jaklové na projektu zapojené na pozici výzkumnice – specialistka na analýzu dat k 31. 10. nebude dočerpano cca 14 tis. Kč v položce A1 a odpovídající část zákonných odvodů.

V položce A5 – povinné zákonné odvody – nebylo vyčerpano cca 80 tis. Kč zejména z důvodu průběžné výplaty DPP, kdy dle zákona byla odvedena pouze srážková daň.

Co se týče přímých neinvestičních nákladů – materiál – C2, je tato položka rozdělená na dvě: literatura, mapy a adjustační materiál k výstavě. V případě literatury a map bylo plánováno čerpat 20,7 tis. Kč a položka bude vyčerpana dle plánu. Adjustační materiál k výstavě byl plánován na 41,6 tis. Kč a předpokládá se také vyčerpání v celé výši.

V položce přímé neinvestiční náklady - cestovní náhrady - C3 bylo plánováno vyčerpat cca 165 tis. Kč, z toho 51,2 tis. Kč na zahraniční cesty členů týmu a 71,5 tis. Kč na pokrytí cestovních nákladů a ubytování zahraničních přednášejících. Z důvodů pandemie COVID-19 a s ní spojených omezení nebyly provedeny téměř žádné zahraniční služební cesty členů týmu, a pozvání přednášejících muselo být zrušeno. Jediná uskutečněná zahraniční cesta byla na Slovensko – čerpáno 5 tis. Kč. Z těchto důvodů nebyla položka vyčerpana a prostředky budou vráceny poskytovateli. V položce tuzemské cestovné bylo plánováno čerpat 30 tis. Kč. Vzhledem k výše zmíněným omezením, které dopadly i na možnost provádění terénního výzkumu, bylo čerpáno 3 tis. Kč. Na konferenční poplatky bylo plánováno 12 tis. Kč, čerpáno bylo z výše uvedených důvodů pouze 1,5 tis. Kč. Prostředky zbývající k ukončení projektu budou vráceny poskytovateli.

V položce náklady nebo výdaje na služby – D bylo plánováno vyčerpat 60 tis. Kč na tisk kritického katalogu k výstavě a 70 tis. Kč na tisk výstavních materiálů. Předpokládáme vyčerpání těchto položek v plné výši. Čerpání položky archivní poplatky ve výši 22 tis. Kč je ve fázi vyjednávání dodatku ke smlouvě o přípravě výstavy s Národním Muzeem, předpokládáme vyčerpání po podepsání dodatku. Plánovaných 7 tis. Kč na pronájem místností pro účely pořádání mezinárodní konference nebylo čerpáno z důvodů uspořádání konference online na základě pandemické situace a vládních nařízení (pronájem byl zrušen z důvodu uzavření prostor).

7. Závěr

Průběh řešení odpovídá znění schváleného projektu. Ve třetím roce byl dokončen terénní výzkum soustředěný zejména na pražský region a na základě výsledků výzkumu byla připravena výstava pro Národopisné muzeum Národního Muzea, která byla otevřena veřejnosti 25. 9. 2020, a katalog ve formě odborné monografie. Byl uspořádán zbývající 6. workshop a mezinárodní online konference. Zároveň byly dokončeny odborné výstupy ve formě článků (vydaných v rámci monočíslo českého odborného časopisu *Studia ethnologica pragensia*). Od znění a plánovaného průběhu projektu v roce 2020 nedošlo k odchylkám a projekt je ukončován podle plánu.

Příloha č. 1a Průběžné zprávy - dosažené uplatnění výsledky projektu

Identifikační kód projektu:	DG18P02OVV022
Název projektu:	Kulturní a jeho význam pro českou národní a kulturní identitu: současný stav, socio-kulturní a historicko-politické souvislosti, typologie a využití potenciálu pro místní rozvoj
Příjemce / příjemce-koordinátor projektu:	Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
Zpracoval:	Petr Gibas, Ph.D.
Spojení (email, telefon):	petr.gibas@soc.cas.cz
Datum:	05.11.2020
Uplatnění výsledky (ANO/NE)	ANO

Rok opnutí výsledku (R09)	Druh/podruh výsledku - kód (R05 a01)	Typ výsledku (hlavní/vedlejší/ostatní)	Výsledek empty č.	Tvůrci výsledku (A02, A03)	Název výsledku v původním jazyce (R06)	Web odbaz na výsledek (existuje-li) R06 nebo důvod jeho neuvěření	Plánovaný /neplánovaný	Výsledek uplatňuje (zkratka organizace/ů)	Povinné specifické údaje o výsledku (viz strukturální přílohy č. 1) Průběžné zprávy
2019	Ekrit	Hlavní	3	Petr Gibas et al.	Kulturní dnes: Současná podoba svěpomocné tvorby	http://www.retromuseum.cz/kulturni-dnes-soucasna-podobasvepomocne-tvorby-776/	Plánovaný	SOU AV ČR	1. Retromuzeum, Cheb 2. 24. 10. 2019 - 19. 4. 2020 3. návštěvníků cca 4000 4. vystavovatel I (SOU AV ČR) 5. ISBN 978-80-7330-357-0

2019	B	Vedlejší 3	Petr Gibas, Hana Daňková, Tereza Hodčilová, Karolína Pauknerová	Kutlívství: Drobná mozaika svépomocné tvorby	https://www.soc.cas.cz/publika-ce/kutlívství	Plánovaný	SOU AV ČR	1. ISSN 978-80-7330-357-0 2. Praha 3. Sociologický ústav AV ČR, v. v. i. 4. 127 stran 5.
2020	Jost	Vedlejší 2	Hodčilová, Tereza	Czech (Post)Socialist DIY -material Culture as Vernacular Art: Inscribed Narratives and Their Urban Materialisation	https://studiaethnologica.prague.nsisia.ff.cuni.cz/magazin/2020-1-2/	Plánovaný	SOU AV ČR	1. ISSN 1803-9812 2. Studia Ethnologica Pragensia 3. svazek č. 1/2020 4. číslo 1 5. str. 37-57
2020	Jost	Vedlejší 2	Gibas, Petr, Šima, Karel	Kutlívství mezi státním socialismem a globálním kapitalismem. Nové perspektivy zkoumání svépomoci a prozumu	https://studiaethnologica.prague.nsisia.ff.cuni.cz/magazin/2020-1-2/	Plánovaný	SOU AV ČR	1. ISSN 1803-9812 2. Studia Ethnologica Pragensia 3. svazek č. 1/2020 4. číslo 1 5. str. 9-20
2020	Jost	Vedlejší 3	Hofeří Sauec, Tomáš - Balgová, Ivana - Vačková, Barbora	Svépomocně bydlení v době pozdního státního socialismu: responsibilizace, ideologie a beton	https://studiaethnologica.prague.nsisia.ff.cuni.cz/magazin/2020-1-2/	Plánovaný	SOU AV ČR	1. ISSN 1803-9812 2. Studia Ethnologica Pragensia 3. svazek č. 1/2020 4. číslo 1 5. str. 58-77
2020	Jost	Vedlejší 3	Alda, Kristýna	Getting away? How state-run media in late-socialist Czechoslovakia helped to subtly control potentially dangerous everyday practices among cottage owners	https://studiaethnologica.prague.nsisia.ff.cuni.cz/magazin/2020-1-2/	Plánovaný	SOU AV ČR	1. ISSN 1803-9812 2. Studia Ethnologica Pragensia 3. svazek č. 1/2020 4. číslo 1 5. str. 21-36
2020	M	Ostatní 3	Gibas, Petr - Nykllová, Blanka - Šima, Karel	DIY as material culture / material culture of DIY	http://kutlívství.soc.cas.cz/#vystupy	Plánovaný	SOU AV ČR	1. Praha (online) 2. 26. 10. 2020 3. 26. 10. 2020 4. účastníci: 11 5. zahraniční účastníci: 5
2019	W	Ostatní 2	Gibas, Petr	Kutlívství jako výzva	http://kutlívství.soc.cas.cz/#vystupy	Plánovaný	SOU AV ČR	1. Cheb 2. 3. 12. 2019 3. 3. 12. 2019 4. účastníci: 10 5. zahraniční účastníci: 0
2020	W	Ostatní 2	Gibas, Petr - Hodčilová, Tereza - Nykllová, Blanka	Guerrilla knitting jako kutlívství?	http://kutlívství.soc.cas.cz/#vystupy	Plánovaný	SOU AV ČR	1. Praha 2. 24. 9. 2020 3. 24. 9. 2020 4. účastníci: 11 5. zahraniční účastníci: 0
2019	W	Ostatní 2	Gibas, Petr	Studying DIY across different contexts: pre-conference workshop	http://kutlívství.soc.cas.cz/#vystupy	Plánovaný	SOU AV ČR	1. Santiago de Compostela, Španělsko 2. 15. 4. 2019 3. 15. 4. 2019 4. účastníci: 2013 5. zahraniční účastníci: 5

Pokud potřebujete uplatnit více výsledků, dejte poslední pole (B58-K62) do bloku, stiskněte Ctrl C (nebo Kopírovat), přesuňte kurzor do buňky B63 a stiskněte Ctrl V (nebo Vložit). Obdobně můžete označit a zkopírovat i více polí pro výsledky najednou.

Příloha č. 1b Průběžné zprávy - neuplatněné plánované výsledky projektu

Identifikační kód projektu:	DG18P02OVV022
Název projektu:	Kuřilství a jeho význam pro českou národní a kulturní identitu: současný stav, socio-kulturní a historicko-politické souvislosti, tj
Příjemce / příjemce-koordinátor projektu:	Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
Zpracoval:	Petr Gibas, Ph.D.
Spojení (email, telefon):	petr.gibas@soc.cas.cz
Datum:	05.11.2020
Neuplatněné výsledky (ANO/NE)	NE

Druh/podruh výsledku - kód (R05 atd.)	Typ výsledku (hlavní/vedlejší/ostatní)	Výsledek etapy k	Tvořící výsledku (A02, A03)	Název výsledku v původním jazyce (R06)	Výsledek náleží (zkratka organizace/í)	Konkrétní důvod neuplatnění plánovaného výsledku a předpokládaný termín jejich uplatnění
Ekrit	Hlavní	☺	Petr Gibas, Tereza Hodulová, Blanka Nyklová, Karolína Pauknerová, Karel Šima	Kuřilství: Od "udělej si sám" k DIY	SOÚ AV ČR	výstava byla otevřena pro veřejnost 25. 9. 2020 a momentálně je z důvodů protipandemických opatření uzavřena; není jasné, zda bude prodloužena; výsledek bude uplatněn po vydání kritického katalogu a vyjasnění budoucnosti výstavy
B	Vedlejší	☺	Petr Gibas, Tereza Hodulová, Blanka Nyklová, Karolína Pauknerová, Karel Šima, Petr Vašát	Kuřilství: Od "udělej si sám" po DIY	SOÚ AV ČR	katalog je v recenzním řízení; bude vydán do konce roku 2020 a uplatněn při odevzdání závěrečné zprávy
Nmap	Hlavní	☺	Petr Gibas, Ladislav Kázmér	Prostorová distribuce kuřilství v České republice na příkladu modelářství	SOÚ AV ČR	mapa byla poskytovatelem vrácena k doplnění; v současnosti probíhá zpracování připomínek a výsledek bude uplatněn po schválení poskytovatelem
	Hlavní					
	Hlavní					
	Hlavní					
	Hlavní					
	Hlavní					
	Hlavní					

Pokud potřebujete uplatnit více výsledků, dejte poslední pole (B21-I21) do bloku, stiskněte Ctrl C (nebo Kopírovat), přesuňte kurzor do buňky B22 a stiskněte Ctrl V (nebo Vložit). Obdobně můžete označit a zkopírovat i více polí pro výsledky najednou. **Uvádí se pouze neuplatněné plánované výsledky projektu** (tj. nikoliv už neuplatněné, neplánované výsledky).

Průvodní zpráva k výsledku M

Název: *DIY as material culture / material culture of DIY*

Místo konání: Praha (online, platforma Zoom)

Termín konání: 26. 10. 2020

Počet účastníků: 11

Zahraničních účastníků: 5

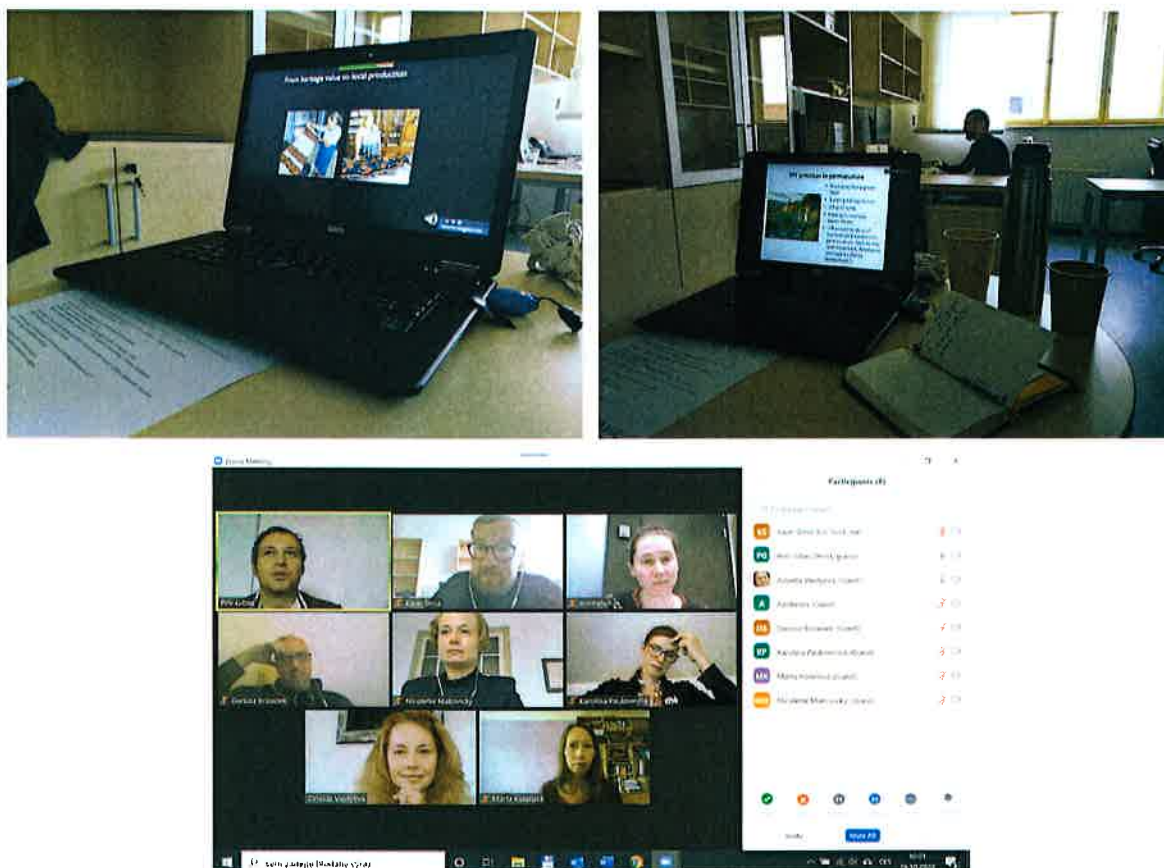
Popis

Konference měla za cíl umožnit setkání odborníků zabývajících se výzkumem DIY v evropském kontextu, představení jednotlivých výzkumů a přístupů ke studiu DIY prizmatem studií materiální kultury a diskusi teoretických a empirických důsledků takového studia v širším kontextu antropologie / společenské vědy. Příspěvky přednesené na konferenci se zaměřily zejména na otázku kontinuity a diskontinuity, sociálních a socio-ekonomických proměn a nejrůznější konceptů modernity / modernosti ve vztahu k DIY jako materiální kultuře a svébytnému komplexu praxí.

Odkaz

Program a fotografie z konference (viz níže) jsou dostupné též na stránkách projektu:

kutilstvi.soc.cas.cz/#vystupy

KUTILSTVÍ

DIY AS MATERIAL CULTURE / MATERIAL CULTURE OF DIY online conference

Welcome and introduction

Petr Gibas, Blanka Nyklová, Karel Šíma

DIY Technologies and Modern Selves

Zinaida Vasilyeva, MCTS, TUM

Copy (the music) and share (the tape). DIY practices of music fans and the shortage economy in the Polish People's Republic

Dariusz Brzostek, Nicolaus Copernicus University, Toruń

In harmony with nature: permacultural objects and DIY practices in Czech eco-gardens

Marta Kolářová, Institute of Sociology, CAS

DIY in a caravan-park: materiality and affectivity of homemaking

Petr Gibas, Institute of Sociology, CAS

Karolína Pauknerová Center for theoretical study, Charles University / CAS

Tereza Hodúlová, Institute of Sociology, CAS & Faculty of Humanities, Charles University

Anti-kitsch or, How to Make the Socialist Dolly: 'Folk Art' as DIY in post-1968 Communist Slovakia

Nicolette Makovicki, University of Oxford

Follow the work: Tracking changes in the values of and attachments to DIY

Ann-Helen Sund, Åbo Akademi University

Homemade textiles as tactical material practice

Magdalena Buchczyk, Humboldt-Universität zu Berlin

General discussion

Bricolage: from self-led manual projects to DIY (exhibition tour)

» 26. 10. 2020, Prague / online

Sociologický ústav
Akademie věd ČR

Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Jilská 1, 110 00 Praha 1
www.soc.cas.cz

Kutilství je jeho význam pro českou národní a kulturní identitu.
NAKFI 0018P020VV022

Průvodní zpráva k výsledku Ekrit

Název výstavy: *Kutilství dnes: současná podoba svépomocné tvorby*

Název kritického katalogu: *Kutilství: Drobná mozaika svépomocné tvorby*

Místo konání výstavy: Retromuzeum, Cheb

Termín konání výstavy: 24. 10. 2019 – 19. 4. 2020

Počet návštěvníků: 4000 (odhad)

Počet vystavovatelů: 1 (SOÚ AV ČR, v. v. i.)

Výnosy – s výstavou nevznikly SOÚ AV ČR žádné výnosy, na výstavu konkrétně nebylo vybíráno vstupné.

Komentář

Výstava *Kutilství dnes: současná podoba svépomocné tvorby* proběhla v Retromuzeum Cheb – součást Galerie výtvarného umění v Chebu – v termínu 24. 10. 2019 až 19. 4. 2020 s tím, že z důvodů protipandemických opatření bylo muzeum návštěvníkům uzavřeno v průběhu března 2020.

K výstavě byl autorským týmem zpracován kritický katalog *Kutilství: Drobná mozaika svépomocné tvorby*, který byl návštěvníkům výstavy k dispozici zdarma a je zdarma nabízen širší veřejnosti v tištěné i elektronické podobě.

V roce 2019 mělo Retromuzeum Cheb návštěvnost 13 132 návštěvníků. Vzhledem k tomu, že muzeum specificky nesleduje návštěvnost jednotlivých expozic a výstav, odhad návštěvnosti byl proveden průměrem měsíční návštěvnosti s korekcí (nižší návštěvnost v zimních měsících a v prvních týdnech pandemie).

S ohledem na režim vstupného Retromuzea Cheb nebylo na výstavu specificky vybíráno vstupné a SOÚ AV ČR nevznikly žádné výnosy spojené s uspořádanou výstavou.

Informace o uspořádané výstavě je možné nalézt na webových stránkách muzea:

<http://www.retromuseum.cz/kutilstvi-dnes-soucasna-podoba-svepomocne-tvorby-776/>

Kritický katalog je dostupný a plně ke stažení (ve formátu pdf) na adrese:

<https://www.soc.cas.cz/publikace/kutilstvi>

